

Verslag Werkgroep Ondernemersfonds 3 maart 2026

Aanwezig Bert van Creij (Vlagheide) en Judith Sanders (VRM) namens toeristisch-recreatieve locaties / sector
Marcel Aarts (ZLTO)
Rob van de Laar (Centrummanagement Sint-Oedenrode), Eus Witlox (Centrummanagement Schijndel)
Bart van de Ven (Ondernemersvereniging Zijtaart)
Marco Thijssen (Vresselse Hut) namens Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Meierijstad
Berry van der Velden en Jos van Asten (namens ondernemersverenigingen Ondernemend Erp, Schijndel, Veghel, Sint-Oedenrode en Meierijstad)
Jeroen Bos (Blaauwberg, adviseur)
Jan Goijaarts en Tijs Hamers (gemeente Meierijstad)

Afwezig m.k. KW1C, Adviesraad Sport en Bewegen, BrabantZorg, Centrummanagement Veghel, Cultuurfabriek Noordkade en Woonmeij (allen volgende keer wel aanwezig)
Bibliotheek, Spectrum, Laverhof

Opening door Ondernemend Meierijstad & gemeente Meierijstad

De gemeente licht toe dat het idee voor een ondernemersfonds is ontstaan binnen de achterban van Ondernemend Meierijstad (OM). Nadat de voor- en tegenargumenten én de ervaringen uit andere gemeenten uitgebreid zijn onderzocht, staat het college van B&W positief tegenover de invoering van een gemeentebreed ondernemersfonds. Het fonds moet bijdragen aan gezamenlijke vooruitgang en versterking van het vestigingsklimaat. Inmiddels is een dergelijk fonds in circa zestig gemeenten succesvol ingevoerd, met brede steun van betrokken organisaties.

Door toenemende financiële onzekerheid, onder meer door ontwikkelingen vanuit Den Haag (zoals het Ravijnjaar 2028), is het niet langer vanzelfsprekend dat gemeenten in de toekomst alle partijen financieel kunnen blijven faciliteren. Het ondernemersfonds is niet bedoeld als vervanging van gemeentelijke taken, maar kan wel een belangrijk instrument worden wanneer gemeentelijke middelen afnemen.

Het doel van de werkgroep is om zoveel mogelijk vragen en zorgen vanuit het veld op te halen en informatie uit te wisselen, met als streven een breed gedragen voorstel. Uiteindelijk beslist de gemeenteraad of het ondernemersfonds daadwerkelijk wordt ingevoerd. De planning is dat de raad op 24 september 2026 een besluit neemt over invoering per 1 januari 2027. De raad wordt hierover in maart 2026 geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

Agendapunten

1. Waarom een ondernemersfonds?

Een gemeentebreed ondernemersfonds draait om collectieve meerwaarde en het versterken van het vestigingsklimaat. Het speelt in op een veranderende overheid die in de toekomst waarschijnlijk over minder financiële middelen beschikt. Met zo'n fonds kunnen ondernemers en maatschappelijke organisaties structureel investeren in hun bedrijfsomgeving. Daarnaast biedt het kansen voor samenwerking aan initiatieven die ten goede komen aan specifieke trekkingsgebieden én aan de gemeente als geheel.

2. Hoe werkt een ondernemersfonds?

De middelen voor het ondernemersfonds worden verkregen via een verhoging van de OZB op niet-woningen. De gemeente Meierijstad levert zelf ook een bijdrage via ongeveer 110 gemeentelijke vastgoedobjecten, zoals scholen, zwembaden en multifunctionele accommodaties. Dit is bijzonder, omdat de gemeente als enige partij de mogelijkheid heeft om niet bij te dragen, terwijl zij geen zeggenschap heeft over de besteding van de middelen.

De gemeente houdt wel toezicht op de inhoudelijke en financiële verantwoording van de stichting Ondernemersfonds, aangezien dit vanuit subsidierecht verplicht is wanneer gelden via de gemeentelijke OZB worden geïnd en uitgekeerd. Hiervoor wordt jaarlijks een collectieve accountantscontrole uitgevoerd, waarvoor circa 2% van de opbrengst wordt gereserveerd. In sommige situaties vindt er een gezamenlijke afdracht plaats wanneer een pand wordt gehuurd: eigenaar en huurder dragen dan beiden bij, vergelijkbaar met de OZB-systematiek.

Hoe de gelden binnen het fonds worden verdeeld, moet nog worden vastgesteld. Een optie is om 80% toe te wijzen aan de trekkingsgebieden en 20% aan een gemeentebrede pot voor initiatieven die de gehele gemeente ten goede komen. Per activiteit kan hiervan worden afgeweken. Blaauwberg benadrukt dat het fonds ook mogelijkheden biedt voor cofinanciering, zoals in Helmond, waar dankzij het fonds verschillende (provinciale) subsidies succesvol zijn binnengehaald. De stichting kan bovendien rekenen op gratis ondersteuning van subsidiologen van de gemeente Meierijstad.

Het bestuur van de stichting Ondernemersfonds bestaat uit vrijwilligers, bij voorkeur mensen met binding met en woonachtig in de gemeente. De minimale omvang van het bestuur is drie personen. Het bestuur voert de marginale toets uit en vormt de schakel tussen trekkingsgebieden en gemeente. Het bewaakt de samenhang tussen de gebieden, terwijl de uitvoering binnen de trekkingsgebieden zelf blijft liggen. De werkgroep wordt gevraagd mee te denken over de inrichting van de trekkingsgebieden en over de wijze waarop de bestuursleden worden geselecteerd. Indien gewenst kunnen trekkingsgebieden in de toekomst fuseren. De organisatievorm van het fonds blijft flexibel. Ook ten aanzien van de gestelde doelen biedt dit een voordeel ten opzichte van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ), waar de doelstellingen voor meerdere jaren vooraf vastliggen in een plan van aanpak en dit bij een ondernemersfonds tussentijds mag veranderen. Een BIZ en reclamebelastingen hebben, net als een ondernemersfonds,

hetzelfde doel van collectieve gebiedsverbetering, maar verschillen in juridische vorm en financieringsstructuur, waardoor zij naast elkaar kunnen bestaan.

Transparantie en draagvlak zijn cruciaal voor een succesvol ondernemersfonds. Alle details en argumenten moeten voor de werkgroepleden helder zijn, zodat zij hun achterban goed kunnen informeren. Deze informatie kan ook worden gedeeld via de website van het ondernemersfonds. De vraag “What’s in it for me?” moet duidelijk worden beantwoord. Lijsten met argumenten per achterban worden wenselijk geacht. Het creëren van bewustwording rond gezamenlijke uitdagingen en de rol van het fonds in het aanpakken daarvan staat hierbij centraal. Het doel is niet om geld op te halen, maar om gezamenlijk kansen te benutten en problemen op te lossen.

De agrarische sector erkent dat het lastig is om bepaalde zaken gerealiseerd te krijgen, zoals rondom stikstof en vergunningen. De ZLTO pleit voor een proportionele bijdrage vanuit de sector. Hierbij moet aangetekend worden dat vastgestelde bijdragen voor iedere belastingplichtige gelden en geen onderscheid tussen ondernemers / organisaties gemaakt kan worden. Ook Horeca Meierijstad vraagt zich af hoe zij hun bijdrage terug zullen zien, zeker voor ondernemers die niet in een horecacluster zijn gevestigd, zoals in het buitengebied. De inrichting van de trekkingsgebieden moet daarom – waar mogelijk - worden afgestemd op de behoeften van verschillende sectoren. Tegelijkertijd is dat ook niet altijd eenvoudig, aangezien bedrijven uit sommige sectoren in meerdere trekkingsgebieden (lees: zowel in centra, kernen, bedrijventerreinen en/of het buitengebied) gevestigd zijn. Ook wordt gevraagd of het mogelijk is om inzicht te geven in de gemiddelde bijdragen per sector. Dat zal door Blaauwberg worden nagekeken en indien mogelijk worden gepresenteerd.

Uit ervaringen van ondernemers uit andere gemeenten blijkt dat zij niet altijd weten dat en hoeveel zij bijdragen aan een fonds, mede doordat dit niet altijd zichtbaar is op de WOZ-aanslag. De gemeente onderzoekt of het technisch mogelijk is deze specificatie toe te voegen. Correcte en volledige communicatie is hierbij essentieel.

3. Wat zijn de processtappen?

Het nieuwe proces is in januari gestart met de lancering van de website www.ondernemersfondsmeyrijstad.nl. Tot mei/juni vinden de bijeenkomsten van de werkgroep plaats en wordt in maart een raadsinformatiebrief verstrekt. In juni volgen zowel de Beeldvormende Avond met de gemeenteraad als meerdere openbare informatiebijeenkomsten. In juli neemt het college een besluit, dat in september wordt vervolgd met behandeling in de commissie en de raadsvergadering van 24 september 2026. Van oktober tot en met december staat vervolgens de oprichting van de Stichting Ondernemersfonds Meierijstad centraal en wordt toegewerkt naar de implementatie en de start van het Ondernemersfonds Meierijstad.

Vervolgafspraken

De volgende werkgroepoverleggen worden vastgelegd op 31 maart en 6 mei, beide keren van 18.00 – 20.00 uur in het gemeentehuis in Veghel.

Actiepunten

Nummer Actie		Verantwoordelijk
1.	Opstellen van argumenten voor het ondernemersfonds, afgestemd op de doelgroepen.	Ondernemend Meierijstad
2.	Nalopen of het ondernemersfonds kan worden gespecificeerd op het WOZ-aanslagbiljet	Gemeente Meierijstad
3.	De hoogte van de afdracht per sector inzichtelijk maken	Blaauwberg/ Gemeente Meierijstad

NB: na afloop van de volgende werkgroepvergaderingen zal een verslag worden opgesteld op basis van actie- en beslispunten en geen uitgebreid besprekingsverslag